

Intervju med Einar Ukonsaari

Intervjuare: Pajala ABF med

Hugo Pekkari (I) och Henrik Keskikangas

Plats: Hos Einar Ukonsaari i Kaunisvaara

I: Einar, kuinka vanha olet?

EU: Täytän 80 vuotta.

I: Einari sanoo olleensa 15 ikäsenä ensi kerran uitossa.

Millä joilla olet ollut?

EU: Kihlankin joella olen ollu 15 ikäsennä, molemmilla joilla.
Kolkonjoella olen ollu.

I: Minkälaiset olosuhteet olit silloin, kun aloit uittoon?

EU: Silloin kun olin Kihlankin alasella joella ensi kerran,
tuli lakko. Mulla oli 40 äyriä tuntipalkka ja parhaimmilla nousi
60 äyhriin.

I: Oliko asuntoja?

EU: Ei. Miehiä oli aika paljon silloin. Mie olin Krekulan
Fransin kansa ja me nukuima sännassa. Oli vanha sauna ja sau-
nan pesän eessä oli kuoppa. Päniä risuja siihen. Siinä olen palel-
tunnu yhtenä yönä. Kirsimaa oli alla. Ei ollu taljoja. Märkänä
menthiin nukkumhaan.

I: Olet varmasti ollu myötä, kun on tullu lunta?

EU: On ussein tapahtunnu. Ykspohjaset nahkasaaphaat on
olheet ja jalvoja on palellu.

I: Paikkavehkeet hääyit olla varoiksi matkassa. Jos sattuu
tulehmaan saaphaasseen reikä, niin hääty olla nuora, äimä ja
nahkakappale mukana.

I: Minkälaisista sapskaa oli laukussa?

EU: Ei ollu rapea senkhään puolesta. Fläskikappale ja voita saatto olla.

I: Olittako te kaunon aikaa kevväillä uitossa. Sitä oli tietenki monenlaista?

EU: Se o li lyhykäinen. Kun yliseltä tammelta laskethiin alle, niin alethiin vähenthään nuorimmasta päästä. Mulla oli 40 kruunua kun tulin kotia. Mulla ei ollu pörsiä. Mie panin lakhiin!

I: Sielä varmasti valvothiin. Öilä tehtiin töitä?

EU: Ei sillä ollu mithään määrää. Palkka oli aina sama. Ei ollu yliaikaa.

I: Oliko sie myötä lakossa, kun Pajahlaan tuli tie- ja uitto-lakko.

EU: Olinpa tietenki.

I: Te nou'itta rikkureita joilta pois?

EU: Mie olin matkassa.

I: Minkälaisista se oli?

EU: Se oli siivoa liikettä. Net lähit pois.

I: Jokkuhan jou'uit linhaan noutamisesta?

EU: Niinhän siinä kävi. Mutta Lampinen pääsi telehfoonhiin ja soitti Boothiin tai johonki. Poliisibiilejä tuli paljon vasthaan. Niitä otethiin kuulusteluihin ja joitakin joutu käräjille ja vannoit pirut väärin. Työnjohtaja pani vannomhaan väärin.

I: Silloinhan ei olheet kaikki piirit lakossa. Samoin tiepiirit ei olheet kaikki lakossa.

Siekhään et sitten sinä kevväinä ollu uitossa.

Muistakko ensimmäisen uittoaavtaalin vuonna 1935? Tiimapalkka nousi 60 äyhriin.

EU: Muistan.

I: Mitä hausempia puolia muistat uitosta? Ei vain kurjuutta?

EU: Sehän on selvä. Varsinkin kun olit kauhniit ilmat.

I: Oleks sie kohannut jälkheen niitä ihmisiä, joita te nou'itta joelta poies?

EU: Kyllä mie olen nähny melko paljon. Yksi Snellin Kalle oli Rantatalossa juhlimassa eikä sillä ollu juontikaveria. Minun poika tuli sieltä ja Kalle oli tahtonu minut kumppaniksi sinne juohmaan. Mutta mie sanoin, etten mie lähe. Kun mulla viina mennee päähän, niin mie sanon "rikkuriksi". En mie maltä olla sanomatta. Enkä mie lähteny. Kyllä mie muuten olen sen kanssa saarnanu paljon.

I: Kyllä sitä monta kertaa kastu niillänahkasaappailla.

EU: Kyllä mie olen kerran menny rumasti Haukisuvannon tammen alla.

I: Onkos sinun aikana tullu uitossa suuria taphauksisa kelheen?

EU: Ollin Valtelle. Haukisuvannon tammen päällä ammutethiin jäitä. Panos panthiin kiihvaan kanthoon. Se pukathiin järvelä, mutta se meni eekän alle. Se laukesi ja eekka katkesi. Valte siinä tärväinty. Se oli Kolkonjoella.

I: Niissä, missä vettä paisutettiin tammilla, olit tietenkin tammenvahit?

EU: Niin oli. -vaina oli ensimmäinen. Minunki aikana kerkesi vaihtua monta. Rannan Hannes on ollu viimeksi.

I: Oleks sie itte koskhaan ollu tammenvahtina?

EU: Olen mie sen verran ollu, että olen välhiin joutunu löysäähmään tammea.

I: Ne lunkat olit raskhaat vääntää ylös. Oli iso rautakanki, millä se väännettiin.

I: Oleks sie ollu mukana, kun miehille tehtiin tiliä jokisuilla?

EU: Ei ole minun aikana ollu.

I: Saatto käyä, että se oli toinen mies, joka omisti toisen tilin. Sitähän on tapahtunu.

Kukka olit sinun aikana "valtaceeffinä"?

EU: Kankhaan Leevi oli. Folke Fahlander oli pää. Sitten tuli hänen poika Brori.

I: Kun te uititte Kolkonjokea, niin oliko siellä asuntoja?

EU: Sielä olit hyvät asunnot.

I: Puurovaarassa oli hyvä asunto?

EU: Vuonna 1925 alettiin Kolkkoa perustamaan ylös. Sinne tehtiin monta kämppää ja tammot tehtiin, vuonna 1926 oli uitto.

I: Se oli hyvä jokivarsi uittoa. Oli asuntoja, että saattoi levätä. Niitähän oli semmosia jokivarsia, ettei ollu minkhäänlaisia asuntoja.

I: Muistakko, kuinka kauan sie olet ollu uitossa?

EU: Olen ollu joka kevät. Olen ollut paljon.

I: Joen laittaminen oli kova homma.

EU: Sehän oli tienastia ne uittohommot. Sitä se ootethiin kevät ja talvet.

I: Se oli tietenki parasta tienastia, mitä silloin oli. Se oli rutto rahantulo, kun teki pitkät päivät. Vaikka tiimapalkka oli halpa, niin sai paljon vuorokauessa tiimoja. Silloin se karttu vähäsen.

Mitenkäs se oli, kun sulla oli elläimiä kotona. Se hääty tietenki vaimo hoitaa kaikki?

EU: Joo ainaki. Vaimot olit siihen harjaintunheet.

I: Jos olis huonon vaimon sattunu saahmaan, ei sitä olis eläny ollenkhaan. Sullahan on olheet lehmät ja hevonen. Lehmät on olheet monta vuotta.

Meinasin kysyä vielä Kolkonjoesta. Itte en ole ollu sielä uitossa. Jokivarsissa olen kyllä talvella ollu töissä. Sehän on kauhean pystö joki. On kovia koskia. Eikös se ole päänänsä koskea?

EU: Vain Haukisuvanto on vähän pitempi suvanto.

HENRIK KESKIKANGAS: Me olemme Joensuun Leonardin kanssa hajot-
tanheet tammot siinä.

I: Kolkonvarsihan on kuulu käärmeisthään. Näkykö niitä uiton aikana?

EU: Voi, niitä oli ensi aikhoiin niin paljon. Ne vähenit vuosi vuodelta.

I: Näkkeekös sielä enää käärmettä paljon koskhaan?

EU: Ei kyllä se on sattuma.

I: Sie kuljet sielä vielä?

EU: Joo. Hirvenpyyntireissuilla.

Kerran met tapoima 36 käärmettä yhteen läihään. Net olit tulheet rintheeseen lämmittelehmään.

Slut.